

Uluslararası Saydamlık Örgütü, kaçak elektrikle mücadele ederken öldürülen elektrik mühendisi Hasan Balıkçı'yı, bu yıl dünyada 6 kişiye verilen "Dürüstlük Ödülü"yle ödüllendirdi

Hasan Balıkçı'nın meşalesi sönmeyecek!

18 Ekim 2002 tarihinde alçakça öldürülen sevgili arkadaşımız, meslekdaşımız Hasan Balıkçı'yı ölümünün ikinci yılında sevgi ve saygıyla andık.

Adana Şube'nin düzenlediği anma etkinlikleri için 14 Ekim'de bir basın açıklaması yapıldı.

15 ve 16 Ekim tarihlerinde Anma Yıldönümü Etkinlikleri çerçevesinde I. Satranç Turnuvası yapıldı.

17 Ekim'de ise, Adana Şube personeli ve Balıkçı'nın arkadaşlarının rol aldığı, Aziz Nesin'e ait "Yaşasın Kavunıçı" konulu tiyatro oyunu sahnelendi. Oyun bitiminde Oda YK Yazman Üyesi M. Sıtkı Çiğdem ve Şengül Balıkçı oyunculara çiçek vererek kutladılar. Daha sonra Hasan Balıkçı Çocuk Korosu sahneye geldi. Korodan sonra müzik dinletisi yapıldı.

18 Ekim günü 14:30'da, Balıkçı'nın ailesi, arkadaşları, Oda YK Başkanı Kemal Ulusaler, Yazman Üyesi M. Sıtkı Çiğdem, YK Üyesi Cem Kükey, Şube YK temsilcileri ve üyeleri ve DKÖ temsilcilerinden oluşan kalabalık bir topluluk mezarlığa gitti. Hasan Balıkçı'nın mezarı başında YK Başkanı Kemal Ulusaler ve Şengül Balıkçı birer konuşma yaptılar.

Aynı gün, "Toplumsal Yozlaşma ve Türkiye'nin Demokratik Gelişimi" konulu panel düzenlendi. Panelist olarak EMO YK Başkanı Kemal Ulusaler, Adana Şube Başkanı Uğur Tulay ve Yazar Demirtaş Ceyhun katıldı.

DÜNYA DÜRÜSTLÜK ÖDÜLÜ TÜRK MÜHENDİSE VERİLDİ

Necati Doğru-Vatan Gazetesi, 11.10.2004

Adana'dan, İzmir'den, Ankara'dan, Antalya'dan, Edirne'den meslektaşları ve merkezi İstanbul'da bulunan Toplumsal Saydamlık Hareketi Derneği bana elektronik posta uyarıları geçtiler.

Telefon ettiler.

"Niçin yazmıyorsun?"

Diye gönül koydular.

"Senin yazmanı istiyoruz. Çünkü onun idealist çabasına en dirençli kalem desteğini sen verdin" diye beni zorladılar.

40 yaşındaydı.

Evlilydi.

Eşi öğretmendi; biri 2,5 yaşında diğeri 5 yaşında iki küçük kızı vardı. En verimli çağındaydı. Dürüstlüğü, çalışkanlığı hayat biçimi yapmıştı. Adana'da "kaçak elektrik kullanımına karşı" mücadele başlatmış-

tı. TEDAŞ'ın Adana Müessese Müdürlüğü'nde fabrika ve fabrika benzeri yüksek miktarda elektrik tüketen abonelerin bağlı olduğu "Büyük Müşteriler Müdürlüğü"nde başmühendis olarak işe başlamıştı. Büyük müşterilerden bir bölümü iyiydi.

Yasalara saygılıydılar.

Hile-hurda yapmıyorlardı.

Sayaçlarla oynamıyorlardı.

Bir bölümü ise hırsızdı. Devlet şirketi TEDAŞ'ın elektriğini çalıyor, kaçak kullanıyorlardı.

İdealist mühendis!

Mücadele başlattı.

TEDAŞ'ın elektriğinin çalınmasına, sayaçlarla oynanmasına izin vermedi. Göz yummadı.

Rüşvet önerdiler.

Kabul etmedi.

Ölümlle tehdit ettiler.

Geri adım atmadı.

Siyasetçiyi araya koydular, "işinden etmekle" korkuttular. Yılmadı. Fabrikalan tek tek kontrole gitmekten, kaçak elektrik kullananlar hakkında yasal uygulama başlatmaktan geri durmadı. İdealist mühendisin

Hasan Balıkçı'ya mektup

Mümin Ceyhan-Eylül 2004

Sevgili meslektaşım Hasan Balıkçı,

Seninle hiç karşılaşmadık. Adını ve o iğrenç saldırıyı nefretle kınayan pek çok kişi gibi, çoğu meslektaşımız da seni şahsen görmemiştir, tanımamıştır. Artık bu şansımız da maalesef yok. Biz seni Türkiye'de yaşayanlar için verdiğin mücadele ve uğradığın saldırı nedeniyle tanıdık. Ne hazindir ki, seni tanımamız için kaybetmemiz gerekiyormuş. Tabii ülkem insanı herşeyde olduğu gibi, kendi değerlerine sahip çıkmakta da geç kalıyor. Biliyorum sana böyle doğrudan iltifat etmenin hoşuna gitmeyeceğini... Ancak artık aramızda var olan görünmez ince duvardan cesaret alıyorum bunları yazarken.

Bana seni tanıttıklarından anladığım, inançlarından ve doğrularından ödün vermeyen bir karaktere sahipsin. Seni tanıyınca öğrendim ki, bu olay sadece kaçak elektrik kullananlara karşı tavrından değil, yaşamı algılayış tarzından kaynaklanıyor. Bulduğun her yerde, yapılan haksızlıklara, kanunsuzluklara, erdemsizliklere, hukuksuzluklara kesin bir karşı duruş sergilemişsin yaşamın boyunca.

Bilirsin, hem de çok iyi bilirsin ki bu ülkede sadece elektrik çalınmıyor. Tıpkı senin başına getirildiği gibi insanların hayatı çalınıyor. Ülkenin, ülkemizin geleceğini çalanlar var. Bunlar için birşey yapılmıyor, yapılmıyor nedense.

Sen bıkmı usanmadan sürdürdüğün çalışmaların, yasa dışılığa karşı çıkmaktaki kararlılığıyla bir simge oldun hepimize. Herkese, her zaman her şeyin yaptırılmayacağını gösterdin. Bize öğrettiğin en önemli şey bu.

Öğrendik ki, yurtseverlik, onurla yaşamak, yanlışlara karşı çıkmak zor zanaatmış; bedelini ödemeye hazır olmak gerekmiş...

Hasan, sevgili meslektaşım;

Türkiye'de işler iyi gitmiyor. Eğer sesini duyurabilseydin "Hemen alınma, şikayet etme, işini yap" derdin, biliyorum. Ama dur hele, benim de söyleyeceklerim var... Elektrik enerjisini kaçak kullananlarla olan savaşta yaşananları sen biliyorsun, bedelini sana ödettiler. Şimdilerde daha kötüsü de planlanıyor.. Nükleer santraller yine ısıtılıp ısıtılıp önümüze konulmakta, hem de hep o bildiğimiz senaryo ile. "Yakında elektrik kesintileri başlayacak, Türkiye'nin ikibin bilmem kaçta şu kadar elektrik enerjisi açığı olacak" teranelerine başladılar bile. Bildik, ama etkili sesler. Bir iki bin Megawatt'lık nükleer santrallerle Türkiye'nin elektrik sorununa çözüm bulan dahiler. Olmazsa nükleer santrallerden atom bombası yapan dahi siyasetçilerimiz de yok mu bizim? Daha neler de neler..

Sahi, sana bir şey soracağım: Adana'da kaçakla mücadelenden sonra seni Şanlıurfa'ya tayin ettiler ya; Şanlıurfa'nın büyük çoğunluğu elektriği bedava kullanıyor, gittiğinde görmüşsündür. Oraya gittiğinde orta gerilimden binlerce sayaçsız müşteriyi karşılaştınca ne düşündün? Yoksa birileri seni oraya göndererek, verilen bu mücadelenin anlamsız olduğunu göstermek istediler mi dersin?

Aynı üniversiteden mezunuz, benden yaşça küçük olduğun için birlikte okuyamadık. Ama artık sana adınla seslenebileceğimi, bundan hoşlanacağını düşünüyorum.

Aynı üniversiteden mezunuz, benden yaşça küçük olduğun için birlikte okuyamadık. Ama artık sana adınla seslenebileceğimi, bundan hoşlanacağını düşünüyorum.

Hasan;

Hani ulusal çıkarlar adına, halkın yarattığı değerlerin talan edilmesini önlemek adına verdiğin mücadele var ya; bazen "Boşuna mı yapıldı bunlar" diyeceğim

geliyor. Neden mi? Şu sıralar Türkiye'deki elektrik dağıtımını özelleştiriliyor. Yani yerli ve yabancı şirketlere mülkiyet hakkı ile birlikte satılacak elektrik dağıtım şebekelerimiz. 90-100 milyar dolar büyüklüğünde tahmin edilen elektrik enerjisi büyüklüğü dolaşısıyla, Türkiye'de bu kapsamda satın alabilecek veya ortaklaşacak sermaye yapısı olmadığından, bu ulusal değerlerimize yabancıların el koyacağı kesin gibi.

Hatta, bu konuda çalışmalar öylesine planlı ve kapsamlı yapılıyor ki; dağıtım şebekelerine ve işletmelerinin yatırımlarına kaynak aktarılmayarak sistem bile bile çökertilmeye çalışılıyor. Hani benzetmek gibi olmasın ama, düşman askeri bir yeri işgal etmek isterse önce orada kendine direnecek canlı bırakmamak için uzaktan bombalar ya; durum ona benziyor.

Durum sadece dağıtımda böyle değil. Elektrik santralleri de aynı şekilde elden çıkartılacak gibi duruyor. Bu arada tam sırasındır diye, nükleer santral muhabbetleri de koyulaştırılıyor.

Sorarım sana, bizim meslektaşlar ne yapsın? Örneğin; Adana'da elektrik dağıtımını bir Amerikan şirketi alırsa, Şanlıurfa dağıtımını bir nükleer santral sahibi Fransız şirketi işletmeye başlarsa...

Biz ne yapacağız be sevgili Hasan? Hangi pusulayı kullanacağız? Durumumuz nice olacak sence?..

Biliyorum söyleyeceğin tek şey, değişmez duruşun aynı olacaktır. Ama Hasan kafamın içi anı kovani, her şey karmakarışık. "Allah kahretsin" diyorum bazen, "dillini bile anlamadığım elin bilmem nesi alacağına yüzlerce yıllık geçmişe sahip bu ülkede bu işi yapacak hiç kimse mi yok?"

Gördüğün gibi işler düzelmis değil, değil ama her şeyler de o kadar kötü gitmiyor, yaşadığımız güzellikler de var. 2004 ağustos ayında EMO Bursa Şubesi'nin davetlisi olarak sevgili eşin Şengül Hanım ve çocukların Bursa'ya geldi.

Bana -aramızda kalmak kaydıyla- seninle tanışmanızı anlattı. Söz verdim başkasına anlatmayacağıma değil, ama senin anıların tazelenişini istiyorum. Başkası duymaz, söz...

Hani aynı üniversitedeniz ya. Bilmeyen için söyleyeyim, İstanbul Beşiktaş'tan yukarıya sardığınızda, yokuşun yorgunluğu bastırıldığında, kafanızı kaldırıp bakarsanız beş katlı bir betonarme binanın, ayıbını saklamak için bir heder helix tarafından basbayağı kucaklandığını görürsünüz. Bu binanın üçüncü katında elektrik fakültesi vardır. Öğrencileri bu orman sarmaşığının izin verdiği pencerelerden, bazen gün doğumunu, bazen gün batımını izler keyifle. Bu pencereler orta bahçeye de bakar biliyorsun. Bana anlattığı kadarıyla, birgün sen bu sarmaşığın izin verdiği bir pencereden orta bahçede manolya ağacının altında ders çalışan metalurjiden bir kıza bakarken ansızın gözleriniz kenetlenmiş. Ve de galiba o anda bir daha hiç ayrılmamacasına birbirinize söz vermişsiniz.

Daha sonra Açelya ve İdil...

İşte onlarla beraber Olimpos (uludağ) dağına çıktık. Yetmiş seksen kişi idik; senden söz ettik. Adana'nın yoğunlaşmış havasıyla yoksul bir mahallesinde dokuz kardeşle geçen çocukluğunu ve gençliğini anlattı eşin Şengül. Sonra kararlı ve keskin öngörüyle üniversiteye yönelişini ve sonra o heder helixlerin yapıları arasından tanışmanızı...

Hasan, daha birçok konuda konuştu Şengül'le. Senin gibi kararlı ne yaptığını bilen bir eşin var. En çok beni ne etkiledi bu görüşmede, biliyor musun?

Ayrılrken Açelya'ya "Büyüyünce elektrik mühendisi olursun değil mi?" dediğimdeki bakışı...

Sevgili Hasan;

Türkiye seni kaçak elektrik kullananlarla yaptığın mücadelede tanıdı; seni bu güzel örnek davranışınla sevdiler. İnan ben de seni bu yüzden tanıdım ve çok sevdim. Ama, Türkiye'de bu tür davranışları gösterenleri pek beğenmiyorlar şimdilerde çıkar çevreleri...

Fırsat olursa tekrar yazarım. Ama şunu bil ki; onurlu yaşamınla örnek oldun meslektaşlarına. Meslektaşların da Elektrik Mühendisleri Odası önderliğinde, eşinle birlikte sonuna kadar sana yapılanların hesabını sordu.

İşıklar içinde yat sevgili meslektaşım.

çabalan meyvesini hemen verdi. 2001 yılında Adana'da yıllık 1.4 trilyon lira olan elektrik tahsilatı 2002 yılında onun çabaları sonucunda 3 trilyon liraya çıktı.

Trafoları... Sayaçları...

Açık mekânlara taşıttı.

Yasaya uymayanların elektrikliğini kesmeye başladı. Ve aradan birkaç saat bile geçmeden şube müdürünün kendisini arayıp, "Fabrikaların çalışması gerekli... Milli ekonomiyeye zarar veriyorsun.... Git kestiğin elektrikleri bağla..." diye emir yağdırmasına pabuç bırakmadı, "Madem bağlayacaktık, niye kesiyoruz elektriklerini" diye karşı çıktı.

Kiralık katil tuttu.

Bir sabah, TEDAŞ'ın görev aracıyla ona 3 kurşun sıktılar. Görevi başında öldü.

Kiralık katil yakalandı.

Suçunu itiraf etti.

Azmettirici bir fabrikatördü ve kaçıyor. TEDAŞ yönetimi görevi başında "kaçak elektrik kullananlara karşı mücadele eden" idealist mühendisin ölüsüne sahip çıkmıyordu. Fakat mühendis odaları, İstanbul ve Adana baroları, duyarlı avukatlar sahip çıktılar. Yargıç Mehmet Sayar başkanlığındaki mahkeme heyeti "idealist mühendisin" katillerini ömür boyu hapse mahkûm etti. Türkiye'deki Toplumsal Saydamlık Hareketi Derneği Başkanı Erciş Kurtuluş da idealist mühendisi Uluslararası Saydamlık Örgütü'nün "Dürüstlük Ödülü"ne aday gösterdi. Bosna-Hersek, Hindistan, Bangladeş ve Kenya'da yolsuzluğa karşı mücadele ederken hayatlarını yitiren dört kişiyle birlikte Türk mühendise "Dünya Dürüstlük Ödülü" verildi.

Onun adı:

Hasan Balıkçı'ydı.

Bu akşam CNN Türk'te, Uğur Dündar "Asrın yağması" adlı bir yolsuzluk dosyasının kapağını açıyor. Bu programı izleyin, Hasan Balıkçı'lara ne kadar ihtiyacımız olduğunu görün.